

historische kring huizen



Secretariaat: Mw. M. Brouwer-Nijeboer, van Houtenlaan 19,
1272 KC Huizen, tel. 54994
Ledenadministratie: Mw. T. Rooth, Punter 13, 1276 CX Huizen,
tel. 64535
Contactadres Redactie Berichtenblad: Mw. W. van Noppen,
Brede Englaan 12, 1272 GS Huizen, tel. 53783

H U I Z E R K R I N G B E R I C H T E N
9e jaargang nr. 1, februari 1988

Aan de leden,

Het doet ons genoegen u hierbij de datum en het programma te kunnen melden van de eerstkomende avond en in dit geval tevens de jaarvergadering:

maandag 21 maart om 20.00 uur in de Boerderij, Hellingstraat 9.

Na de gebruikelijke afhandeling van de jaarvergadering van de vereniging 'De Historische Kring Huizen' (waarvoor de leden de agenda en overige stukken apart krijgen toegezonden), zullen dia's worden vertoond over het "nieuwe Huizen" vanaf de eerste paal die op de Meent de grond in ging. Nu de nieuwbouw op de meentgronden vrijwel voltooid is, is het leuk om de geschiedenis van de nieuwe wijken eens onder de loop te nemen! Zoals u zult zien, is het een hele historie....

Met vriendelijke groeten,

Het Bestuur

Mocht u belangstelling hebben voor ons BERICHTENBLAD uit vorige jaren, dan kunt u een jaargang bestellen bij de Ledenadministratie (adres zie boven). De kosten zijn als volgt

1e jaargang, 1980	fl. 3,75	5e jaargang, 1984	fl. 3,75
2e jaargang, 1981	fl. 3,75	6e jaargang, 1985	fl. 7,50
3e jaargang, 1982	fl. 3,75	7e jaargang, 1986	fl. 7,50
4e jaargang, 1983	fl. 3,75	8e jaargang, 1987	fl. 7,50

++++
++++
De Ledenadministratie verzoekt die leden, die hun contributie voor het jaar 1988 nog niet hebben voldaan, dat zo spoedig mogelijk te willen doen.
Bij voorbaat dank!

++++
++++

A. Vos G.Jzn. deel II

Heden 70 jaar.

Nieuwsblad voor Huizen, woensdag 12 oktober 1932.



Wij overdrijven zeker niet, wanneer wij zeggen, dat wethouder A. Vos G.Jzn. een der verdienstelijkste Huizer ingezetenen is. Reeds als jonge man heeft Antonie Vos, zooals hij in de wandeling wordt genoemd, zich voor de publieke zaak van Huizen en de Huizers geïnteresseerd en was hij een pionier op het gebied van organisatie. De leuze: „eendracht maakt macht” is door hem niet alleen aangeheven, maar ook in praktijk gebracht.

Er was voor ons dan ook alle reden voor, nu de heer A. Vos heden 70 jaar is geworden, hem te verzoeken voor het „Nieuwsblad voor Huizen” eens een en ander te vertellen uit zijn lang en werkzaam leven. Uit ervaring wisten we, dat wethouder Vos het beste te „vangen” is op het Kantoor van de Boerenleenbank, de instelling, die hij met de volle toewijding van zijn persoon heeft groot gemaakt. Daar troffen we hem dan ook voor een paar groote en dikke boeken met cijfers om van te duizelen. Maar den heer Vos duizelt het niet zoo spoedig en hij is even wegwijs in de kolommen en staten als een Meentopzichter op de gemeene weiden en heiden van Stad en Lande van Gooiland.

— Zoo, kom je weer eens buurten? vroeg de wethouder, zich houdende of hij niet dadelijk legreep dat wij het op zijn aanstaanden 70en verjaardag gemunt hadden.

— Ja, U begrijpt, met het oog op uw kroonjaar...

— Ik begrijp niks!

— U hoop toch dezer dagen 70 jaar te worden?

— Daar weet ik niks van! Zeventig jaar is een leelijke leeftijd. Veel te oud. Dan ga je aftakelen.

— Oud worden en jong blijven, dat is 'n kunst, die U ook verstaat. Wanneer wordt U eigenlijk 70?

— Zie je, nu gaat ie me weer uithooren! Nou, ik zal het je dan maar zeggen, als je er niet te veel drukte van in de cotrant maakt: Woensdag.

— Juist. Wilt U nu iets van uw langeleven in Huizen vertellen?

Antonie Vos hadden we nu op z'n praatstoel. En hij vertelde van de gebeurtenissen van vroeger zóó, dat hij in het herbeleven in den geest van alles wat hij zoo mee- en doorgemaakt had, zelf plezier scheen te krijgen. Ter eere van den 70en verjaardag van dezen gewaardeerden Huizer ingezetene zij hiervan een beknopt relaas gegeven:

Zoo men weet, zijn de Vossen oude Huizer menschen en ze vormden sinds veltientallen jaren de bekende landbouwersfamilie's. Tot zijn 16e jaar was Antonie Vos dan ook werkzaam op de boerderij van zijn vader, zoodat hij door en door bekend werd met het boerenbedrijf. Z'n landbouwershart heeft den boerenstand dan ook nooit verloochend; integendeel. Hij was de man in Huizen, die de boeren heeft georganiseerd met als prachtige resultaten: de Coöperatieve Boerenbond, de Boerenleenbank, de Coöp. Melkfabriek.

Toch had de jonge Antonie Vos niet den waren zin in de praktijk van het landbouwersbedrijf. „Ik had een hekel aan den Engh!” zegt hij zelf, zoodat ik een ander vak heb gekozen. Op verschillende plaatsen werd hij bakkersleerling en als kok heeft hij geverkt zoowel in de studenten-sociëteit te Utrecht als bij „Jan Tabak” in Bussum. In 1887 dus 45 jaar geleden is de heer Vos in z'n geboorteplaats Huizen z'n bakkerij begonnen aan de Voorbaan, hetzelfde huis waar thans de Boerenleenbank is gevestigd. Geen oningewijde zou vermoeden, dat daar een Boerenleenbank was gevestigd, want het huis onderscheidt zich in niets van de omringende bebouwing. Voor bankroovers een zeer ongewenschte mimicrie.

Zoo vestigde Antonie Vos in Huizen de eerste brood-, kook- en banketbakkerij en was hier de eerste bakker, die dagelijks versch brood voor z'n klanten had. Als banketbakker was hij toen bepaald een nieuwigheid voor Huizen. Hij heeft de Huizers boterletters leeren eten, ondanks dat ze zijn eerste producten van verstoordheid over het onbekende dat ze „niet lusten” een keer door de ruiten van z'n bakkerij hebben geslingerd. Deze letuiging van antipathie heeft Antonie Vos evenwel niet ontmoedigd; veeleer beschouwde hij haar als een bevestiging van het spreekwoord: wat de boer niet kent, eet hij niet.

Het duurde niet lang of Antonie Vos was in Huizen ingeburgerd. Hij werd de oprichter van de Gooische Bakkersvereniging en in zijn kwaliteit van hoofdstuurslid werd hij lid van de jury van de grote bakkerijtentoonstelling, gehouden in wijlen het Paleis voor Volksvlijt te Amsterdam.

En daarbij is hij toch weer een beetje boer geworden ook. Zondagsavonds, als hij

met bakken moest beginnen, kon hij n.l. geen melk meer krijgen, toen zijn vader met de boerderij was opgehouden. Toen is Antonie Vos, radicaal als hij is in het nemen van afdoende maatregelen, zelf een aantal koeien gaan houden, ten behoeve van zijn bakkerij. Want hij bakte alleen brood met volle melk.

Hij was ook nog zoo'n beetje veearts. Heel wat keeren is hij uit zijn bakkerij gehaald, om in den tijd van de tongblaar, als koeien z.g. „aan de melk lagen” met de melkspuit te helpen. Zoo heeft hij vele dieren voor den dood bewaard.

In dien tijd viel ook de oprichting der verschillende boerenorganisaties, waar de heer Vos de „Uurheber” van is. Dat begon met de door den heer Vos ingezette actie tegen het „plok” bij het verhuuren van hooiland door den notaris. Het resultaat was, dat na harden strijd werd gewonnen, ook met behulp van een paar manden fijne Huizer bokkingen, die in Eemnes eens 'n geheel verkooplokaal leeg haakden. Dat was een van de eerste daden van den Huizer Boerenbond. Toen werd het Vee fonds opgericht. Daarna exploiteerde de heer Vos een dorschmachine, die later werd ondergebracht in de Coöperatieve aankoopvereniging voor dorschmachines en op 1 April 1905 had de voor Huizen zeer belangrijke gebeurtenis plaats: de oprichting van de Boerenleenbank, met de heer A. Vos als voorzitter-directeur. Als bakker had de heer A. Vos meerdere malen ondervonden, hoe vele boeren er bij hun geldschietters „onder zaten”. Ik heb wel eens geld gegeven voor rogge voor m'n bakkerij, die nog gezaaid moest worden. Het betalen van de pacht was voor vele boeren een steeds wederkerend probleem. Het coöperatief inkoop door den Huizer Boerenbond was een van de eerste verbeteringen en de Boerenleenbank bleek daarna in een groote behoefte te kunnen voorzien. We begonnen in 1905 met 20 leden en een omzet van April tot December van f 5000.—. In 1929 was de omzet: 1 miljoen 200.000 gulden en er stond f 150.000 op de Centrale te Utrecht, ongeacht het effectenbezit van de Bank. De Spaarbank is een floreerende aparte afdeling geworden met ongeveer 1200 spaarders.

Sedert Augustus 1920 is de heer A. Vos kassier van de Boerenleenbank. Men kan hem er des morgens vinden van 9—12 uur en des Vrydagavonds van half zeven tot half tien. Met hart en ziel is hij bij deze zaak, die hij heeft opgericht met C. C. Rebel, den oud-wethouder van Huizen, E. Vos Jzn. en L. den Oude.

Tien jaar geleden was de heer A. Vos de man, die het initiatief nam tot oprichting van de Coöperatieve Melkfabriek, die zich onder de bekwame en energieke leiding van den heer Vroeger eveneens tot een bloeiend bedrijf ontwikkelde.

Behalve dit heeft de heer A. Vos zich voor de gemeenschap van Huizen ook zeer verdienstelijk gemaakt als

raadslid, wethouder en loco-burgemeester.

Niet als afgevaardigde van een bepaalde politieke richting, doch als persoon werd de heer Vos in 1910 gekozen tot lid van den gemeenteraad. Het duurde niet lang of hij was wethouder, welke functie hij tot op den huidigen dag met veel ambitie bekleedt. Er was slechts één onderbreking namelijk van 1919—1923, toen bij de evenredige vertegenwoordiging de heer Vos gewipt werd. Dat duurde echter maar één verkiezingsperiode, want bij de volgende stemming werd hij weer tot lid van den raad gekozen en in 1923 werd hij al dadelijk na het overlijden van den heer Jan Baas waarnemend wethouder. In 1926 werd hij voorzitter van de huurcommissie; thans is hij wethouder van de lichtbedrijven.

De heer A. Vos was de man die met alle energie gewerkt heeft om Huizen een eigen gasfabriek te bezorgen, iets waarvoor de toenmalige burgemeester de heer Van Munnikhuizen niets gevoelde. Die was op het gebied van gemeentelijke bedrijven zeer conservatief. Toen deze evenwel heen ging, kreeg de heer A. Vos onder het burgemeesterschap van den heer Ten Raa de gasfabriek „er door”. Tot op dezen dag heeft Huizen daar veel profijt van en zelfs Blaricum profiteert thans van de leveranties van gas door de fabriek van Huizen.

Zeer heeft wethouder Vos ook geijverd voor het in gebruik stellen bij de bedrijven van paarden en wagens en de Huizer haven heeft altijd zeer z'n aandacht gehad. Als voorzitter van de havencommissie werkte hij er zeer toe mede de wandelpier aan te leggen en tot het maken van de eerste groote schoeiing. Ook de motorboot is onder zijn leiding aangeschaft, alsmede de uitbreiding van de haven en de werf.

Wat de wegverbetering in het dorp betreft letoonde de heer Vos zich steeds een voorstander van breede verkeerswegen en trottoirs.

Voorts was de heer A. Vos in de periode dat hij geen raadslid was brandmeester en nu heeft hij het op z'n 70en verjaardag mogen beleven, dat Huizen een modernen motorbrandspuit heeft.

Wat de heer A. Vos als loco-burgemeester voor Huizen is geweest vóór het aanvaarden van het burgemeesters ambt door den heer J. Egberts en tijdens diens ernstige ziekte, ligt nog versch in het geluigen.

Zoo heeft de heer A. Vos de gemeente Huizen op velerlei wijze naar beste kunnen gediend en het spreekt dan ook van zelf, dat zijn 70e verjaardag niet onopgemerkt zal voorbijgaan.

Hedenmorgen werd er te zijnen huize een fraai bloemstuk bezorgd, aangeboden door B. en W. en het secretarie-personeel.

Ook van deze plaats zij wethouder A. Vos G. Jzn. geluk gewenscht met zijn 70en verjaardag en laat ons hopen, dat hem nog vele vitale jaren resten, waarin hij zich aan zijn veelzijdige taak kan wijden.

T.

Vraagt u uw familie, vrienden en kennissen dit ook wel eens??

WIST Udat de HISTORISCHE KRING HUIZEN:

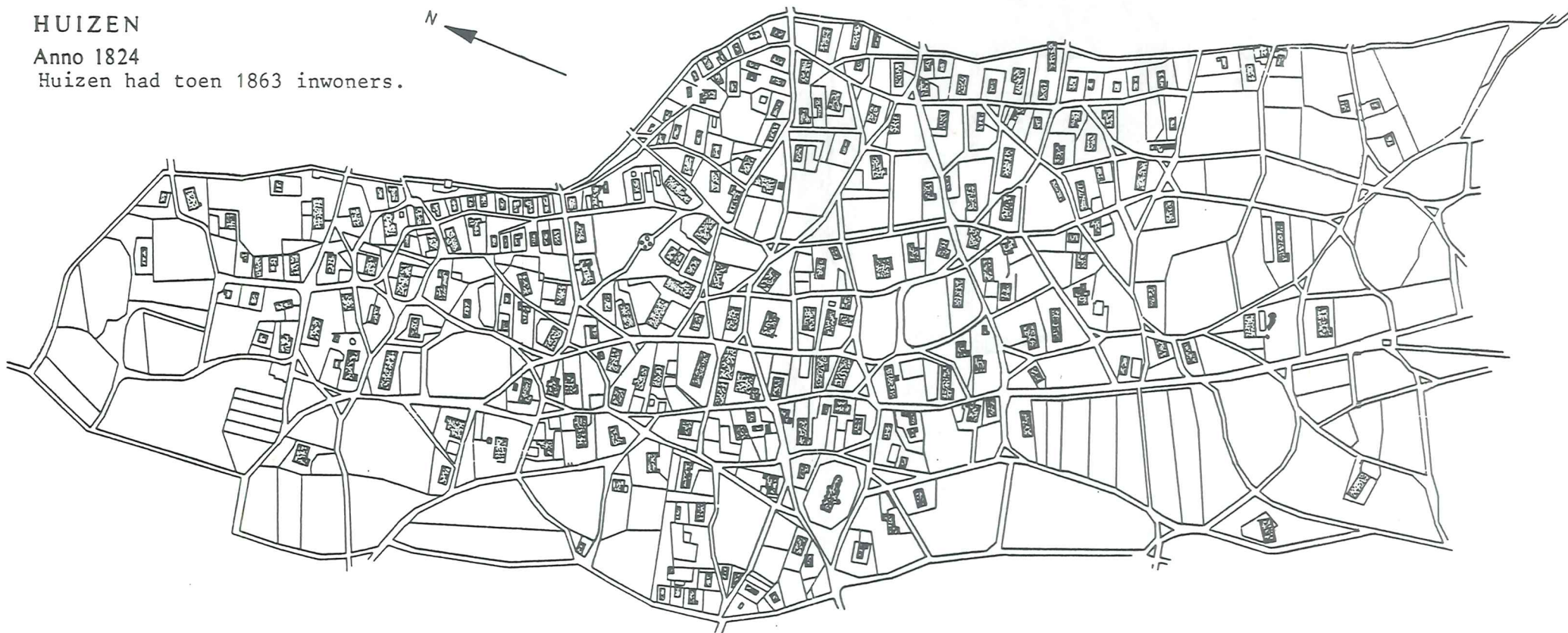
- al ruim 8 jaar bestaat;
- probeert mensen bij elkaar te brengen die geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van HUIZEN en omgeving en die daar op allerlei manieren samen mee bezig willen zijn;
- oude dokumenten, tijdschriften, boeken, kranten, brieven enz. enz. verzamelt, rangschikt en waar mogelijk wil tentoonstellen;
- oude foto's, films, ansichtkaarten enz. enz. verzamelt, rangschikt en beheert en mogelijkheden zoekt deze zaken ter kennis te brengen van alle Huizer ingezetenen;
- alles wat bij kan dragen tot een goede en boeiende presentatie van de Huizer klederdracht interessant vindt;
- alle mogelijke informatie over de oorlogsperiode in Huizen bijeen wil brengen en terzijner tijd een tentoonstelling wil inrichten over dit onderwerp;
- haar archief open denkt te stellen, zodat leden en belangstellenden er voor hun studie gebruik van kunnen gaan maken;
- nu al openstaat voor vragen;
- gemiddeld vijf activiteiten per jaar organiseert voor leden en belangstellenden;
- wandelingen door het oude dorp organiseert onder deskundige begeleiding; Mw. A. Krüyning Driftweg 151 tel 54776
- een eigen blad uitgeeft vijf maal per jaar;
- ter gelegenheid van de opening van het nieuwe gemeentehuis in april 1986 een boekje heeft uitgegeven over de 'huizen van de gemeente' (er zijn nog enkele exemplaren verkrijgbaar);
- een herdruk van 6 oude ansichtkaarten heeft uitgegeven die te koop zijn bij boekhandel Flevo;
- u graag op de hoogte brengt van de andere, hierboven niet genoemde activiteiten!

Inlichtingen bij de ledenadministratie: Mw. T. Rooth. Punter 13,
Huizen. tel. 64535

HUIZEN

Anno 1824

Huizen had toen 1863 inwoners.



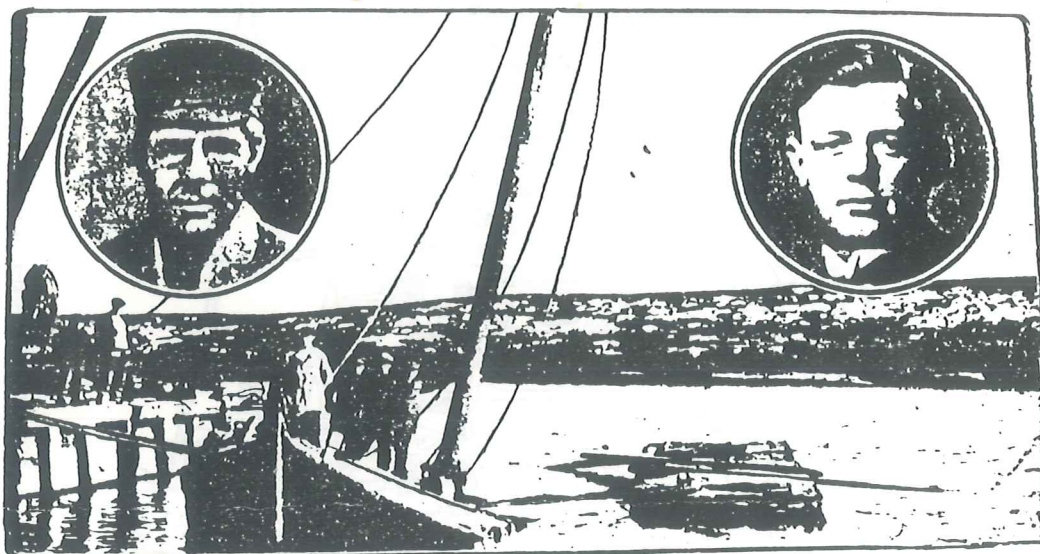
Deze kaart heeft de Historische Kring Huizen op 25 maart 1986 gekregen van de heer K. Wouda, die toen na onze jaarvergadering vertelde uit zijn herinneringen aan zijn werk bij de Gemeente Huizen.

Naar aanleiding van onze publikatie over het scheepsongeluk met de HZ52 van 5 maart 1925 in ons vorige berichtenblad, reageerde een lid en leende ons een krantenartikel over die storm.

Op de foto, de halfgezonken botter in de haven; daar waar nu de gemeentewerf is. Hier was eerst scheepswerf Kok.

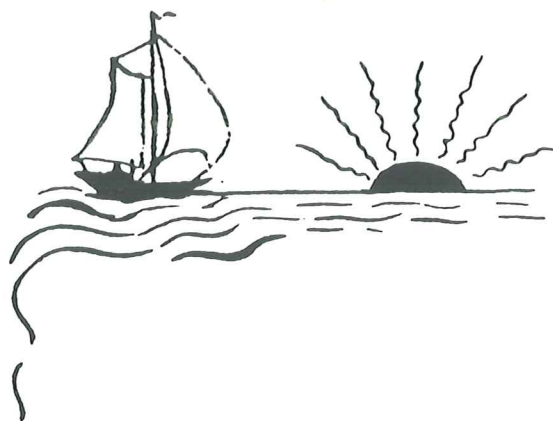
Nog een scheepsramp: een Huizer botter omgeslagen!

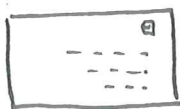
Twee slachtoffers weer bij dit ongeval.



De ruwe voorjaarsstormen eischen elk jaar van onze visschers bevolking tragische offers. Niet alleen aan de Noordzeekusten zijn er ongelukken te betreuren geweest, ook aan de Zuiderzee heeft het jaargetij z'n slachtoffers gemaakt: bij Huizen werd dezer dagen de botter H 52 door den storm gegrepen en tot zinken gebracht: de beide opvarenden, schipper Isaäc Veerman en zijn zoon Pieter, die pas gehuwd was, kwamen bij de storm om het leven!

M.P.Rooth.





Huizen, den 7e September 1924.

Lieve Meutjen,

Bel, bel, wat was dât een mooi daggie, vlede week.

Ik veûlde me net de Keuningin too we mot de auto het versierde darp inriejen. Zovuul bogen en vlaggen, dat zie je hier heêl nijt.

Mar zeg nouêries eerlijk Meut, vur weêl hadden jelui de boog mot sparregreun nou op het hekkien êzet... Vur jarige Willemientjen ôf vur je nicht Jannetjen?

Too Freek en ik d'r onger deur leupen, zai ik nog teugen Freek: " Freek, taatjen, jij zouwen zoô vur de Prins deur kunnen gaen! " Want eerlijk Meutjen, het is dat ie z'n pet en z'n pak het thuis êlaeten, mar hij zou vur de Prins nijt onger doôn! Nou ja, bij wijze van spreken dan. Je kunnen wel merken dat ik het knap te pakken het. Hoo ouwer, hoo gekker, zallen we mar zeggen.

Mar om nog effen op de dag zelf vrom te kommen; je mozzen wel wennen an m'n buitenkieren. Ik kon het merken an je rare mongd dee je trukken. Mat too ik eênmol begun te praten truk je weer een bietjen bij. Ja, het valt vur jou nijt mie, evegoôd. Al dee verangeringen.. Mar je slaenen je aigen d'r knap deurheêne, zou ik zoô zeggen.

En weet je waar ik ôk zoô blij mie bin? Dat Freek zoô biezonger op je êsteld is. Mar dat kan ôk gien aarst, want je binnen as een moeder vur m'n.

Alleênig wat onze maiden betreft, mot ik effen m'n hart luchten. Dee binnen Freek en mijn teugenêvullen.

Vurral onze Tijmetje. Zoô'n scharpezeêl! Dee denkt dat ze alles kan zeggen en vragen. Ik weet wel, ze is m'n ouwste zuster, mar dat neemt nijt weg dat ik mot m'n negen-en-dartig jaar gien onnoôzel kijnd bin!

Weet je wat ze vreug? Hoovuul die op z'n bookien het staen!

Nou, ik sineerden m'n aigen echt hoor. Freek wist ôk nijt waar die kijken mos. Dat was nou zuiver nijwsgierighaid van d'r.

Ik loôft'r niks van dat ze d'r aigen zorgen maakt of Freek wel een huishouwetjen kan ongerhouwen.

Trouwes, dat maken we zelf wel uit.

't Zal de vraag wezen of t'r bij ons nog kijertjies zallen kommen. Zoô jong bin ik ôk gien meer. Nou ja, dat zal de tijd wel leren. Dat is een klaâuwertjen dee z'n aigen ofklaâuwerd. Veder is het m'n oppevullen dat Meutjen Naadjien d'r aigen knap innehouwen het. Je hemmen d'r zeker een pinne op t'r neus êgeven! Ze houwden d'r mongd stijf dicht, too we effen een bakkien bij d'r gungen drinken. Mar d'r oôgen scheuten vuur! Nou, vurt mar. Ze motten allemol wennen dat Jannetjen op t'r ouwe dag ôk nog an een vrijer êkommen is.

Mar hier in Ermelo is t'r één dee arg mot onze trouwplannen inneneumen is.

Dat is meneer Van lookeren. Ja, dat had je nijt êdocht, hè? Hij het toch zoô'n schikkien en kan het mar nijt laeten om me d'r mie te plaegen. En dan mar lachen as ik t'r op ingae en een kleur as vuur krijg! Parte keren krijg ik het'r benaâuwd van.

Oôh ja, en weet je weêl het ôk nijt kan ofwachten?

Kareltjen! Je weten wel, dat lekkere joôntjen van meneer de dokter uit Apeldoorn. Hij mot Opa teugen meneer Van Lookeren zeggen.

Een paar dagen vrom was tie mot z'n ouwers op bezeuk.

En too hem ik het'um verteld. Eerst keek tie glad betuteld, mar later veun die het prachtig!

En wat denk je wat ie vreug? Of tie mot de trouwerij bruidsjonkertjen mog wezen. Dat had ie een keer bij de femielje mieêmaakt.

Nou, dat hem ik mar meteênen uit z'n hoôfd uit êpraat. Want dat is niks vur ons soort minsen. 't Is wel snobbig vur Kareltjen, mar dat gaet nou eênmol nijt.

Hij krijten. Je weten hoo kijer binnen. Hij was toch al een bietjen in de warre deur m'n buitekleren. Ik het too m'n mus van boven êhaald en op m'n hoôfd êzet. In de keuken netuurlijk. Zuk lachen as tie too dee. 't Was ôk gien gezicht! Mar goôd, Kareltjen was z'n verdriet vergeten en daer gung het om.

En wat zou je denken van Coba?

Dee is toch zoô blij dat Freek m'n êvreugen het!

Zoô druk as dat mins t'r an is. Heêl onnoôzel! Je zouwen haast denken dat zij de bruid mot wurren. Ze het al precies uitêmaakt waar ik m'n linnengoôd mot kopen en wat vur potten en pannen ik noôdig het. En m'n bruidsjurk kan ze ôk al uittekeren. Ik zai flussies nog teugen d'r: " Ik zal nog uitmotten kijken Coba, voort loôp jij mot Freek naer het raadhuis. " Nou, ze mog wullen dat heur Klaas zoô'n flinke kerel is as mijn Freek. Daer kan ze nog een puntjen an zuigen. Ze zal nou nog wel meer gebrek zien, an dee lapzwanser. Daer zit ze mooi mie annehaald. En mot z'n Moeder ôkke. Dat binnen twee hangden op één buik. Ja, ja, dat komt'r van as je motten trouwen. Ze het 't m'n pas verteld, mar ik het 't altijd al êdocht. Mar Coba staet ze wel, de leste tijd. Ze bijt goôd van d'r of.

Gelukkig hem ik van de palemetasie van Freek nijt vuul te duchten. Vur zoôveer ik weet het ie nog een paar ongetrouwde nichten erreges op de Veluwe en nog een Oôme onger Nijkerk. Da's alles. Dan valt er nijt vuul te strijen ôkke, wat jou. Mar waar en wanneer de trouwerij êhouwen zal wurren, kan ik me nog nijt over uitlaeten. Wat dat betreft binnen Freek en ik het nog nijt eêns. Mar in één ding wel: het mot vur de Kursaâuwud beuren.

Neejen Meutjen, ik bin nijt teugen de lamp êleupen, mar op onze leeftijd mot je nijt zoô lang wachten. We weten wat we an mekaar hemmen en vur de centen hoven we het nijt te laeten. Dat gaet Tijmetje niks an, mar dat kan ik teugen jou wel zeggen. Een woôninkie hemmen we ôk al. Mar daer schrijf ik je de volgende rais wel over.

Het wurdt nou hoôg tijd dat ik an het eten begin. D'r staet al een lekker aindjen gedoô op het peteroôlietel te sudderen. Freek het nog net een maeltjen boôntjies kunnen plukken, mar het binnen wel de lesten.

Nou Meut, de vrindelijke groeten an Oôme en jij van mijn een stijve poes!

Je nicht Jannetje.

Oôh ja, d'r schiet me nog wat te binnen. Je hadden het'r over

dat mijn Huizere kleren bij jou in de kast kunnen hangen.
Mar dat gaet nijt deur. Ik het'r al een are bestemming vur.
Ik wul ze onger onze maiden verdeêlen. Vurral Lijs kan wel
wat gebruiken. Dan ziet ze d'r voort mot de trouwerij gelijk
knappies uit. Schiet'r mar vast over uit, as het zoô an de
praat te pas komt.

(eigen spelling van de auteur)

De Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland, Afdeling Naerdincklant
organiseert dit voorjaar de volgende avonden.

Op woensdag 9 maart spreekt hr. W.J. Hogestijn, provinciaal archeoloog van
Flevoland, over de neolithische opgraving op Schokland, waarover hij de
leiding had.

Op woensdag 13 april spreekt hr. H. Fokkens over opgravingen in Austerlitz
van nederzettingen uit de prehistorische en de Franse tijd.

Beide avonden beginnen om 20.00 uur en worden gehouden in het Centrum voor
Fysiotherapie, Bremstraat 3, Bussum. Entree voor niet-leden fl. 2,-.